

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรย่อมเกิดขึ้นได้ทุกยุคทุกสมัย และขึ้นอยู่กับอิทธิพลต่าง ๆ ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ เพื่อให้สนองความต้องการของผู้เรียนและสังคม การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรย่อมมีกระบวนการที่ต้องกระทำติดต่อกันตลอดเวลา และเมื่อการปรับปรุงหลักสูตรมาถึงจุดหนึ่ง ซึ่งสภาพการณ์ต่าง ๆ บังคับให้เป็นไปและยากแก่การปรับปรุงเสียแล้ว เราจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงหลักสูตรใหม่

ประเทศไทยถือว่า หลักสูตรเป็นแม่บทสำคัญในการจัดการศึกษา¹ และได้ใช้หลักสูตรพุทธศักราช 2503 ตลอดมาจนปัจจุบันนี้ นับเป็นเวลานานถึง 16 ปี สภาพการณ์ต่าง ๆ ย่อมเปลี่ยนแปลงไปดังที่ กอ สวัสดิ์พานิช ได้สรุปไว้ว่า

"ในทศวรรษที่ผ่านมา มีความเปลี่ยนแปลงในโลกและบ้านเมืองเราอย่างใหญ่หลวง ทั้งในทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาการและเทคโนโลยี ตลอดจนค่านิยมของคนทั่วไป ความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ยังผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงแนวความคิดและกรรมวิธีการจัดการศึกษาค้นคว้าเป็นอันมาก"²

¹ ภิญญา สาคร, หลักบริหารการศึกษา, (พระนคร: วัฒนาพานิช, 2516), หน้า 278.

² เอกวิทย์ ณ ถลาง, (สารานุกรม), บนเส้นทางแสวงหาโฉมหน้าใหม่ของการศึกษาไทย, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิมพ์เนต, 2517), คำนำ.

จึงเห็นได้ว่า การศึกษาซึ่งมีความสำคัญยิ่ง ในปัจจุบันยังคงใช้หลักสูตร พุทธศักราช 2503 บ่อยไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบันหลาย ๆ ด้าน

ประกอบกับในเดือนพฤษภาคม 2515 คณะอนุกรรมการวิเคราะห์หลักสูตรมัธยมได้เสนอรายงานสรุปผลการวิเคราะห์หลักสูตรมัธยมศึกษา 2503 ตามที่ได้รับมอบหมาย ใ้ชี้ให้เห็นข้อบกพร่องของหลักสูตรอยู่หลายประการ³

อนึ่งเหตุการณ์ในวันที่ 14 ตุลาคม 2516 ซึ่งเป็นวันที่มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองครั้งที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษาของชาติ

จากการเคลื่อนไหวต่าง ๆ เหล่านี้เป็นแรงผลักดันให้มีการปฏิรูปการศึกษาและปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรมากขึ้น และในการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2517 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบขอเสนอของกระทรวงศึกษาธิการให้แต่งตั้งคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษาขึ้น โดยมีหน้าที่พิจารณาเสนอแนะแนวทางการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา ทั้งในระบบโรงเรียนและลักษณะอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับกาลสมัย เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ในระบอบประชาธิปไตย และในวันที่ 8 ตุลาคม 2517 ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการดำเนินการขึ้น 9 คณะ เพื่อศึกษาและจัดทำรายละเอียดในเรื่องสำคัญ ๆ⁴

ในขณะเดียวกัน คณะอนุกรรมการดำเนินการปรับปรุงหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการได้ร่วมกันร่างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นใช้ในปี พุทธศักราช 2518 นี้ ได้อาศัยข้อมูลจากการวิจัย การสอบถามความคิดเห็นของนักการศึกษา และประชาชนต่างอาชีพมาประกอบการพิจารณา เพื่อให้ได้หลักสูตรตามความต้องการของมวลชน นอกจากนั้นกรมวิชาการ ยังได้จัดสัมมนาผู้บริหารโรงเรียน ครู - อาจารย์

³ กองพัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ, "รายงานการวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2503 ." วารสารวิจัยการศึกษา . เล่มที่ 4, ฉบับที่ 2, (พฤษภาคม - สิงหาคม, 2517).

⁴ สิบปณท์ เกตุทัต และคณะ, การปฏิรูปการศึกษา : รายงานของคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา . (กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2518), หน้า 9 - 16.

ศึกษานิเทศก์ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการศึกษาและรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง⁵

กระทรวงศึกษาธิการสามารถประกาศใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2518 ได้ทันเมื่อวันที่ 8 มกราคม 2518 กำหนดให้ใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2518 เป็นต้นไป

เมื่อพิจารณาถึงเหตุผลในการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรใหม่ อัมพร มีสุข กล่าวว่า

... "การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายนี้มีเหตุผลทางการเมือง ขอให้ถือว่าเป็นเหตุผลสำคัญ เมื่อเหตุการณ์ของบ้านเมืองเปลี่ยนแปลงไป หลักสูตรก็ควรเปลี่ยนให้เหมาะสม และการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรนี้ ไม่ต้องคอยให้คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาทำงานให้เสร็จ⁶

นอกจากนั้นเมื่อดูวิธีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรนั้น คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาได้ร่างหลักสูตรแล้ว จึงเชิญบุคคลต่าง ๆ มาช่วยกันแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง⁷

ด้วยเหตุนี้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงได้มีการเปลี่ยนแปลงไปและประกาศใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2518 เป็นต้นมา โดยเริ่มใช้ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในปีการศึกษา 2518 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในปีการศึกษา 2519

จากการประกาศใช้หลักสูตรใหม่ให้ทันกับเหตุการณ์ของบ้านเมือง จึงขาดการทดลองใช้หลักสูตรหรือทดลองดูว่าเรื่องใดควรบรรจุลงในหลักสูตรหรือไม่ ดังที่พระเจ้าบรมวงศ์เธอสมเด็จกรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงสรวไว้ว่า

"ถ้าจะเอาเรื่องใดเข้าหลักสูตรจะต้องให้ทดลองสอนเด็กเสียก่อน ถ้าเป็นผลดีจึงจะนำไปเข้าหลักสูตรกระทรวง"⁸

⁵ กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2518 .

(พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2518), คำนำ.

⁶ อัมพร มีสุข, "การปรับปรุงหลักสูตร" วิทยาสาร , ปีที่ 26, ฉบับที่ 16, (พฤษภาคม, 2518), หน้า 12.

⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 13.

⁸ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ, ประมวลข้อคิดเห็นทางการศึกษาของไทย , (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2515), หน้า 20.

ดังนั้นเนื้อหาของหลักสูตรจึงเป็นของหลักสูตรเก่าเพียงนำมาตัดต่อกันใหม่จาก 3 ภาคเรียน
ลงเป็น 2 ภาคเรียน ย่อมจะทำให้เกิดการสับสนและขาดการต่อเนื่องกัน

ภัยเหตุแห่งความรีบร้อน จึงขาดการเตรียมพร้อมอย่างเพียงพอไม่ว่าจะเป็นในด้าน เอกสาร
หลักสูตรที่เป็นตัวการสำคัญที่จะให้หลักสูตรระดับชาติไปสู่โรงเรียนได้ อาคารสถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวก
ความสะดวก เพื่อให้สัมพันธ์กับการใช้หลักสูตร วัสดุอุปกรณ์ตลอดจนการจัดเตรียมบุคลากร โดยเฉพาะครู
ผู้สอนให้เข้าใจ เรื่องหลักสูตรและเห็นความสำคัญของการใช้หลักสูตรใหม่ เพราะการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร
ที่แท้จริงนั้นอยู่ที่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ใช้หลักสูตรนั่นเอง⁹ ถ้าขาดการเปลี่ยนแปลงความรู้สึกรัก
ศรัทธาวิธีการตลอดจนแนวปฏิบัติให้กับครูผู้สอนที่จะนำไปใช้ตามแนวใหม่ ๆ ก็ย่อมจะทำให้หลักสูตรสัมฤทธิ์ผลได้
ไม่สมบูรณ์ ความไม่พร้อมเหล่านี้เองทำให้ผู้วิจัยคิดทำการศึกษาถึงปัญหาในการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย
พุทธศักราช 2518 ต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งที่จะสำรวจปัญหาในการใช้หลักสูตรในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช
2518 ซึ่งได้เริ่มใช้ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในปัจจุบัน จากบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตรในระดับ
โรงเรียนโดยตรงทุกฝ่าย คือ

1. ผู้บริหารในโรงเรียน
2. หัวหน้าสายวิชา
3. ครู - อาจารย์ในหมวดวิชานั้น ๆ
4. เจาหน้าที่ต่าง ๆ ได้แก่ เจาหน้าที่แนะแนว เจาหน้าที่ทะเบียน เจาหน้าที่วัดผล และ
เจาหน้าที่ห้องสมุด

ในปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการได้แบ่งเขตการศึกษาออกเป็น 12 เขตการศึกษา ผู้วิจัยได้เลือก
เอาเขตการศึกษา 4 สำหรับสำรวจปัญหานี้เพียงเขตการศึกษาเดียว เพราะแต่ละเขตการศึกษาย่อมที่จะมี

⁹ เกียรติ ชัยการ, "ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ และครูใหญ่ในเขตการศึกษา 4 เกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา," วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518 , (อัครสำเนา).

ลักษณะเฉพาะแตกต่างกันไปจากเขตการศึกษาอื่น ๆ ประกอบกับเป็นกลุ่มโรงเรียนเดียวกัน ตามที่
 กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดกลุ่มโรงเรียน¹⁰ เพื่อให้โรงเรียนภายในกลุ่มได้ช่วยเหลือซึ่งกันและ
 กันในด้านวิชาการตามสภาพที่ใกล้เคียงกัน และเป็นเขตที่ผู้วิจัยปฏิบัติงานอยู่

สรุป

หลักสูตรมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2503 ได้ใช้มาเป็นเวลานานถึง 16 ปีแล้ว สภาพการณ์
 ต่าง ๆ ได้เปลี่ยนแปลงไป หลายฝ่ายได้แสดงความคิดเห็น และเห็นความจำเป็นจะต้องปรับปรุงเปลี่ยน
 แปลงหลักสูตร จากการรายงานผลสรุปการวิเคราะห์หลักสูตรมัธยมศึกษา ของคณะกรรมการวิเคราะห์
 หลักสูตรมัธยมศึกษา เมื่อพุทธศักราช 2515 ได้ชี้ให้เห็นข้อบกพร่องอยู่หลายประการ หลังจากนั้นจึงมีการ
 วิพากษ์วิจารณ์ความบกพร่องของหลักสูตรอย่างกว้างขวาง และภายหลังจากเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงทางการ
 เมืองเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2516 เสียงเรียกร้องให้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรก็ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น
 คณะรัฐมนตรีจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษาขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณาแนวทาง
 ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมในระบบประชาธิปไตย และเหมาะสมกับ
 กาลสมัย

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ทันในปี 2518 ซึ่งหลักสูตร
 นี้มีใช้หลักสูตรของคณะปฏิรูปการศึกษาโดยตรง และการเปลี่ยนแปลงนี้เป็นไปอย่างรวดเร็ว โดยมีได้เตรียม
 พร้อมในด้านต่าง ๆ อย่างพอเพียง

ด้วยเหตุนี้จึงเป็นเรื่องที่น่าจะติดตามดูปัญหาในการใช้หลักสูตรใหม่นี้ว่ามีปัญหามากน้อยเพียงไร
 จากผู้ที่มีส่วนในการใช้หลักสูตร

¹⁰ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, เอกสารการจัดกลุ่มโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรประโยคมัธยม

ศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2518, ฉบับอัดสำเนา, หน้า 67.

ผู้บริหาร โรงเรียนในระดับโรงเรียน ครู-อาจารย์ผู้สอนตลอดจนเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ เป็นบุคคลที่มีบทบาท เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรอยู่มาก การที่หลักสูตรใหม่นี้จะถูกนำไปใช้ไ้มากน้อยเพียงไรและเกิดปัญหาขึ้นมากน้อยเพียงไรนั้น บุคคลเหล่านี้เป็นผู้ที่มองเห็นและประสบมาโดยตรง โดยเฉพาะในระดับโรงเรียน จึงได้นำเอาความคิดเห็นมาสำรวจว่าปัญหาในการใช้หลักสูตรใหม่นี้มีมากน้อยเพียงใด จากกลุ่มบุคคลเหล่านี้ในเขตการศึกษา 4

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจปัญหาปัจจุบันในการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับพุทธศักราช 2518 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 4

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มประชากร

- 1.1 ผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ผู้อำนวยการ หรืออาจารย์ใหญ่ และผู้ช่วยผู้อำนวยการ หรืออาจารย์ในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 4 ที่ใช้หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2518 ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้แก่จังหวัดระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ และตรัง ทุกโรงเรียน
- 1.2 เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ได้แก่ เจ้าหน้าที่แนะแนว ประเมินผล ห้องสมุด และทะเบียน ในโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2518 ทุกโรงเรียน โรงเรียนละ 4 คน
- 1.3 ครูหัวหน้าสาขาวิชาในโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2518 ทุกโรงเรียน ได้แก่ หมวดวิชาภาษาไทย สังคม พละนามัย วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ศิลปศึกษาและวิชาชีพหรือศิลปปฏิบัติ
- 1.4 ครู-อาจารย์ผู้สอนในหมวดวิชาต่าง ๆ ทั้ง 8 หมวดวิชา (ในข้อ 1.3) ในโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2518 ทุกโรงเรียนโดยการสุ่มตัวอย่าง เพียงหมวดวิชา ละ 2 คน ทุกหมวดวิชา โรงเรียนละ 18คน

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. เนื่องจากยังมีบุคคลอีกหลายกลุ่มที่ควรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2518 แต่ไม่อาจสำรวจความคิดเห็นของทุกฝ่ายได้ จึงถือว่าความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าสายวิชา ครู-อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 4 โดยเฉพาะ ไม่หมายรวมไปถึงเขตการศึกษาและกลุ่มบุคคลอื่น ๆ

2. เรื่องที่ทำการวิจัยจำกัดอยู่เพียงปัญหาการใช้หลักสูตรของบุคลากรทุกฝ่ายนั้น ไม่อาจสรุปได้ว่า การวิจัยนี้จะครอบคลุมปัญหาที่เกิดขึ้นได้ทุกอย่างของการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2518 นี้

3. เนื่องจากหลักสูตรใหม่นี้เพิ่งใช้ได้ 1 ภาคเรียน เพื่อรวบรวมปัญหาขึ้นต้น บุคลากรในแต่ละประเภทอาจจะไม่ครบตามที่ต้องการ ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลไม่ครบตามจำนวน หรืออาจจะตอบกลับคืนมาไม่ครบตามที่ส่งแบบสอบถามไป

ความหมายของคำบางคำที่ใช้ในการวิจัย

คำต่อไปนี้อาจจะมี ความหมายแตกต่างออกไปในที่อื่น แต่ในการวิจัยนี้ ข้อจำกัดความหมายให้เป็นที่เข้าใจตรงกัน ดังนี้คือ

ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ อาจารย์ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปกครอง และฝ่ายธุรการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา

หัวหน้าสายวิชา หมายถึง อาจารย์ผู้ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าสายวิชาในหมวดวิชานั้น ๆ

ครู-อาจารย์ผู้สอน หมายถึง ครูหรืออาจารย์ที่ทำการสอนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในหมวดวิชาต่าง ๆ

เจ้าหน้าที่แนะแนว หมายถึง อาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ที่ทำการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

เจ้าหน้าที่ทะเบียน หมายถึง อาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่ทะเบียนใน

โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

เจ้าหน้าที่วัดผล หมายถึง อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในเรื่องการวัดผลของ

โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

เจ้าหน้าที่ห้องสมุด หมายถึง อาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับห้องสมุด
ในโรงเรียน

กลุ่มโรงเรียน หมายถึง สถานศึกษาหรือโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา
ตอนปลาย พ.ศ. 2518 ที่อยู่ใกล้กันตามสภาพท้องถิ่น รวมกันเป็นกลุ่มโรงเรียน
แบ่งเป็นส่วนกลาง 8 กลุ่ม ส่วนภูมิภาค 12 กลุ่ม แบ่งตามเขตการศึกษาที่
สังกัดกรมต่าง ๆ หรืออยู่ในความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ และทบวง
มหาวิทยาลัยของรัฐ

หลักสูตรใหม่ หมายถึง หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช
2518 ของกระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรใหม่ หมายถึง เอกสารที่ใช้ประกอบหลักสูตรใหม่
อันได้แก่หลักสูตร คู่มือหลักสูตร ประมวลการสอน แบบเรียน หนังสือ
อ่านประกอบ และคู่มือการประเมินผล

ภาคเรียน หมายถึง ระยะเวลาในการเรียนซึ่งในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ
แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียน

คาบ หมายถึง ระยะเวลาเรียน 50 นาที

หน่วยกิต หมายถึง ค่าของรายวิชาที่กำหนดเนื้อหาและลักษณะของ

รายวิชานั้น ๆ

การเรียนในระบบหน่วยกิต หมายถึง การเรียนที่ได้ค่าของรายวิชาที่กำหนด
ตามเนื้อหา และลักษณะของรายวิชานั้น

ระดับคะแนน หมายถึง ตัวเลขแสดงผลการเรียนของนักเรียนในแต่ละ

รายวิชา กำหนดเป็น 4, 3, 2, 1, 0 ตามลำดับ

โปรแกรมการเรียน หมายถึง กลุ่มรายวิชาที่นักเรียนเลือกเรียนตามความถนัด
ความสนใจ หรือตามแผนการเรียนต่อ หรือประกอบอาชีพ

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม หมายถึง ข้อความซึ่งระบุการกระทำหรือการ แสดง
ออกที่นักเรียนแสดงออกให้เห็นได้และครูสามารถวัดผลตามวัตถุประสงค์
ได้ตรงกัน ทั้งนี้โดยไม่ต้องแปลความหมาย จุดประสงค์นั้นไปหลายทาง
วิชาบังคับ หมายถึง วิชาพื้นฐานที่ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ เพื่อให้
มีคุณสมบัติร่วมที่พึงปรารถนา และทุกคนต้องเรียน

วิชาเลือก หมายถึง วิชาที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนตามความสามารถ
ความถนัด และความสนใจของตน

หมวดวิชา หมายถึง หน่วย-ใหญ่ของวิชาที่กำหนดให้เรียนตามหลักสูตร
เช่น หมวดวิชาภาษาไทย หมวดวิชาสังคมศึกษา เป็นต้น

กลุ่มวิชา หมายถึง หน่วยย่อยรองลงมาจากหมวดวิชา เช่น หมวดวิชา
วิทยาศาสตร์ แบ่งออกเป็นกลุ่มวิชา 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป
กลุ่มวิชาเคมี เป็นต้น

รายวิชา หมายถึง หน่วยเล็กที่สุดในการจัดแบ่งวิชา เช่น กลุ่มวิชาชีว-
วิทยา แบ่งเป็นรายวิชา 6 รายวิชา ได้แก่ ว.431, ว.432 เป็นต้น

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัยนี้

1. ช่วยให้เห็นปัญหาต่าง ๆ ในการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2518
2. ช่วยให้กระทรวงศึกษาธิการได้ทราบข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับปัญหาในปัจจุบัน และหา
ทางการแก้ปัญหาเหล่านั้นให้หมดหรือเบาบางลง
3. ในฐานะที่ผู้วิจัยปฏิบัติงานอยู่ในเขตการศึกษา 4 การวิจัยนี้จะช่วยให้เข้าใจปัญหา
ของการใช้หลักสูตรของ เขตการศึกษา 4 ได้มากขึ้น และจะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานต่อไป

การดำเนินการวิจัยหรือแผนการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้มีแผนการคือ

กลุ่มประชากร ใช้บุคลากรในระดับโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา
ในเขตการศึกษา 4 ซึ่งได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าสายวิชา ครู-
-อาจารย์ผู้สอนในหมวดวิชา และเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ คือเจ้าหน้าที่แนะแนว
เจ้าหน้าที่ทะเบียน เจ้าหน้าที่วัดผล และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีไปส่งและเก็บด้วยตนเอง สำหรับผู้ที่ตอบไม่ทันตามกำหนดเวลา
ที่เดินทางไปเก็บให้ส่งทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูล พิจารณาความถี่ของคำตอบโดยใช้ความถี่ สัปดาห์ ค่าร้อยละ หาคะแนน
เฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($s.e.$) เป็นรายชื่อ

ลำดับชั้นในการเสนอข้อมูล เสนอข้อมูลโดยการบรรยายและตารางเรียงลำดับตามแบบสำรวจ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย